

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E EKONOMISË, KULTURËS DHE INOVACIONIT
AGJENCIA KOMBËTARE E ARSIMIT, FORMIMIT PROFESIONAL DHE
KUALIFIKIMEVE

PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN E
MATURËS SHTETËRORE PROFESIONALE

TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR
KUALIFIKIMI PROFESIONAL “PROGRAMIM”

(Niveli IV në KSHK, referuar Niveli IV në KEK)

Tiranë, 2024

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve për Kualifikimin Profesional “**Programim**”, me strukturë 2+2, për provimin e detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testeve përmbledhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- Programet e lëndëve teorike profesionale të Kualifikimit Profesional “Teknologji Informacioni dhe Komunikimi”, Niveli II i KSHK-së (klasa 10 dhe 11-të);
- Programet e lëndëve teorike profesionale të Kualifikimit Profesional “Programim”, Niveli IV i KSHK-së (klasa e 12-të dhe 13-të).
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MFE nr. 27, datë 12.12.2023 “Për organizimin dhe zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore dhe Maturës Shtetërore Profesionale 2024”.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të detyruar të “Teorisë profesionale të integruar”, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Qëllimi i provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale është vlerësimi i të nxënësve dhe arritjeve si dhe përzgjedhjen e nxënësve për arsimim të mëtejshëm.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin e detyruar të “Teorisë profesionale të integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për Kualifikimin Profesional “**Programim**” do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Ky program përmban rreth **30%** të vëllimit të përgjithshëm të lëndëve të kulturës profesionale. Në këtë program janë përfshirë ato lëndë, të cilat përbëjnë bazën kryesore dhe thelbësore për formimin profesional të nxënësve.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të “**Teorisë profesionale të integruar**” në kuadrin e provimit të detyruar “Teori profesionale e integruar”, të Maturës Shtetërore Profesionale, për Kualifikimin Profesional “**Programim**“, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtme:

1. Bazat e programimit , kl. 11
2. Dizajnimi aplikacionesh, kl. 12
3. Baza të dhënash, kl. 12 dhe kl.13
4. Programim, kl. 12 dhe kl. 13.

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr.	Lëndët	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Bazat e programimit	21	7
2	Dizajnimi aplikacionesh	49	17
3	Baza të dhënash	97	35
4	Programim	114	41
	TOTALI	281	100%

Temat sipas lëndëve janë:

- a) “**Bazat e programimit**”, kl. 11: **(21 orë)**
- Hyrje në gjuhën e programimit PYTHON. 1 orë
  - Strukturat e të dhënave 2 orë
  - Deklarimi dhe inicializimi i variablave 1 orë
  - Operatorët dhe veprimet me to. 1 orë
  - Strukturat e kontrollit. Ciklet. 4 orë
  - Metodadat dhe funksionet. 2 orë
  - Vargjet e karaktereve dhe veprimet me to. 2 orë

- Listat, N-shet (Tuples), Fjalorët dhe Skedarët. 3 orë
  - Programimi i orientuar ndaj objekteve. 5 orë
- b) **“Dizenjim aplikacionesh”, kl. 12: (49 orë)**
- Hyrje në dizenjim aplikacionesh. 2 orë
  - Parimet e dizenjimit të ndërfaqes së përdoruesit. 4 orë
  - Pozicionimi, përsëritja, kontrasti dhe afërsia e elementëve të ndërfaqes së aplikacionit. 6 orë
  - Tipografia. Karakteristikat dhe aplikimet në dizenjimin e ndërfaqeve të përdoruesit. 4 orë
  - Terminologjia e ngjyrave dhe aplikimet e tyre. 4 orë
  - Llojet e ndërfaqeve të përdoruesit dhe mënyrat e paraqitjes së informacionit. 4 orë
  - Modelet e ndërfaqes së përdoruesit. 3 orë
  - Bazat e projektimit të ndërfaqes së përdoruesit 4 orë
  - Hapat e zhvillimit të ndërfaqes së përdoruesit. 4 orë
  - Platformat dhe programet e dizenjimit të programeve (Photoshop, Adobe XD, Figma, Sketch etj.) 6 orë
  - Metodatat e krijimit të wireframes. 4 orë
  - Metodatat e krijimit të prototipeve. 4 orë
- c) **“Baza të dhënash”, kl. 12 dhe kl.13: (97 orë)**
- Baza e të dhënave dhe përdoruesit e tyre. 4 orë
  - Tipet e organizimit të bazës së të dhënave 4 orë
  - Modelet e të dhënave, skemat dhe instancat 4 orë
  - Arkitekturë me tre skema dhe pavarësia e të dhënave 4 orë
  - Mjedis i sistemit të bazës së të dhënave, gjuhët e DB dhe ndërfaqet 4 orë
  - Ndërtimi i modelit ER për konceptimin e bazës së të dhënave 10 orë
  - Dizenjimi i bazës së të dhënave relacionale 8 orë
  - Varësitë funksionale 4 orë
  - Format normale 6 orë
  - Normalizimi i relacioneve 5 orë
  - Gjuhët për përcaktimin e të dhënave – DDL 3 orë
  - Integriteti fizik dhe kufizimet 5 orë
  - Gjuha për manipulimin e të dhënave – DML 4 orë
  - Struktura e bllokut SELECT 4 orë
  - Operatorët 6 orë
  - Bashkimi i tabelave në komandën SELECT 4 orë
  - Pamjet (View) 3 orë
  - Hyrje në PL/SQL 2 orë
  - Struktura e Kontrollit 4 orë
  - Rekuperimi dhe konkurrenca e transaksioneve 4 orë
  - Çështjet e sigurisë së bazës së të dhënave 2 orë
  - Krijimi i llogarive dhe përdorues-ve 3 orë

d) “Programim”, kl. 12 dhe kl.13:

(114 orë)

Python

- Objektet dhe klasat në python. 5 orë
- Polimorfizmi, trashëgimia dhe enkapsulimi. 4 orë
- MySQL në python 5 orë

C#

- Hyrje në C#. 3 orë
- Emrat, deklarimi i variablave dhe tipet e të dhënave. 3 orë
- Operatorët dhe llojet e veprimeve. 5 orë
- Strukturat e kontrollit. 5 orë
- Vektorët. 6 orë
- Sringjet. 4 orë
- Klasat dhe objektet. 5 orë
- Metodat. 5 orë
- Trashëgimia. 4 orë
- Polimorfizmi 4 orë
- Ndërfaqet e përdoruesve. 5 orë

Java

- Hyrje në Java. 2 orë
- Tipet e të dhënave. 3 orë
- Emrat dhe deklarimi i variablave. 3 orë
- Operatorët dhe llojet e tyre. 4 orë
- Strukturat e kontrollit. 5 orë
- Vektoret dhe matricat. 5 orë
- Stringjet. 5 orë
- Klasat dhe objektet. 5 orë
- Metodat. 5 orë
- Trashëgimia e klasave. 5 orë
- Polimorfizmi. 4 orë
- Ndërfaqet grafike të përdoruesve. 5 orë